

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15Co/122/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6417206747
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Mikulaj
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6417206747.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jaroslava Mikulaja a členov senátu JUDr. Jaroslava Galla a JUDr. Klaudie Koskovej, v právnej veci žalobcu: Y. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX/X, XXX XX C. S., zast. Podhorský & Partners, s.r.o., so sídlom Zámocká 35, 811 01 Bratislava, IČO: 46 962 000, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s. r. o. , so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, zast. Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, o primerané finančné zadostučinenie v sume 1 140,00 eur, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu v Žiari nad Hronom č. k. 21Csp/2/2017 - 196, zo dňa 20. júna 2019, takto

rozhodol:

I. Rozsudok okresného súdu vo výroku I. **p o t v r d z u j e .**

II. Rozsudok okresného súdu vo výrokoch II. a III. **m e n í t a k**, že žalobca je povinný zaplatiť žalovanému náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 100 % do 3 dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým súd prvej inštancie rozhodne o ich výške.

III. Žalobca je povinný zaplatiť žalovanému náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % do 3 dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým súd prvej inštancie rozhodne o ich výške.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd napadnutým rozsudkom rozhodol: „Žalobu v časti žalobného návrhu žalobcu o primerané finančné zadostučinenie v sume 1 140,00 eur zamietla. Žalovanému priznáva nárok na náhradu trov prvoinštančného konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %. Žalovanému priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v rozsahu 50 %..“

2. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že súd takto rozhodol v ďalšom konaní, ako na odvolanie žalobcu voči rozsudku okresného súdu zo dňa 22.02.2018 č. k. 21Csp/2/2017-97

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, uznesením zo dňa 22.05.2019 č. k. 15Co/117/2018-164 zrušil rozsudok okresného súdu v časti o zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia v sume 1 140,00 eur a vo výroku o trovách konania (závislý výrok) a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, keď odvolací súd prijal taký právny názor, že rozhodnutie súdu prvej inštancie nie je vôbec odôvodnené a nie je ani preskúmateľné odvolacím súdom v časti, kde okresný súd zamietol žalobu žalobcu na priznanie primeraného finančného zadostučinenia.

3. Žalobca svoj nárok na priznanie finančného zadostučinenia odôvodnil tým, že v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 19C/78/2014, v ktorom žalovaný žaloval žalobcu na zaplatenie sumy 827,89 eur s príslušenstvom, úspešne uplatnil porušenie práva, čím splnil hmotnoprávnu podmienku tohto inštitútu a preto mu patrí primerané finančné zadostučinenie (§ 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z.

o ochrane spotrebiteľa). Sumu finančného zadostučinenia odôvodnil charakterom zásahu do jeho práv, ako aj nárokom v sume 827,89 eur, ktorý uplatnil žalovaný voči nemu v konaní 19C/78/2014 napriek tomu, že žalobca úver preplatil o sumu 1 064, 41 eur. Teda žalovaný sa mienil obohatiť na jeho úkor o sumu 1 892,30 eur. Z tejto sumy považuje 60 % (1 135,38 eur) za primerané finančné zadostučinenie (zaokrúhlene 1 140,00 eur).

4. Žalobca považuje za základné konanie, v ktorom si úspešne uplatnil porušenie práva alebo povinnosti, konanie vedené na okresnom súde pod sp. zn. 19C/78/2014. Konajúci súd však zistil, že uvedené konanie bolo súdom v konečnom dôsledku zastavené z dôvodu späťvzatia žaloby žalobcom. V prípade, ak chcel byť žalobca v spore, ktorý bol vedený na okresnom súde pod sp. zn. 19C/78/2014 úspešný, mal ako žalovaný v tom konaní vyjadriť nesúhlas so späťvzatím žaloby a mal trvať na pokračovaní v konaní. Úspech alebo neúspech strany sporu sa hodnotí podľa toho, či sa žaloba zamietla, alebo sa jej vyhovel, či už v plnom rozsahu alebo len sčasti. V prípade, ak dôjde k zastaveniu konania, hovoríme o procesnom zastavení a nie o úspechu v spore. Teda aj napriek tomu, že okresný súd pôvodne rozsudkom č. k. 19C/78/2014-53 z 12.08.2014 žalobu zamietol, následne odvolací súd uznesením č. k. 13Co/1467/2014-70 z 31.03.2016 tento rozsudok zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a následne okresný súd, z dôvodu späťvzatia žaloby žalobcom, konanie zastavil.

5. Nakoľko nárok žalobcu uplatnený žalobou v konaní vedenom pod sp.zn. 21Csp/2/2017 bol právoplatne zamietnutý a jeho obrane v konaní vedenom pod sp.zn. 19C/78/2014 sa nedá pripísať úspech, nemožno žalobcovi (spotrebiteľovi) právo na finančné zadostučinenie priznať. Nárok na primerané finančné zadostučinenie nepatrí spotrebiteľovi len na základe toho, že si už z akéhokoľvek dôvodu nemôže nárokovať vydanie bezdôvodného obohatenia.

6. O nároku na náhradu trov prvoinštančného konania okresný súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP, v prvoinštančnom konaní mal žalovaný plný úspech, preto mu súd priznal nárok na náhradu trov v rozsahu 100 %. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania okresný súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP. Žalobca napadol rozsudok odvolaním v celom rozsahu. V odvolacom konaní mal žalobca úspech len čiastočný, nakoľko odvolací súd rozsudok okresného súdu v zamietavom výroku v časti o zaplatenie sumy 1 064,41 eur s príslušenstvom titulom bezdôvodného obohatenia potvrdil, a v zamietavom výroku v časti o zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia vo výške 1 140,00 eur zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Okresný súd preto priznal žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 50 %. O výške náhrady trov rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2).

7. Proti tomuto rozsudku podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu zmenil tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi primerané finančné zadostučinenie vo výške 1 140,- eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku a aby žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu a žiadnej zo strán nepriznal nárok na náhradu trov prvoinštančného konania.

8. Žalobca namietal, že súd nesprávne právne posúdil vec, ust. § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa nesprávne vyložil v súvislosti s prejednávanou vecou. Žalobca kladie dôraz na to, že svoj nárok na zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia neovíja od uplatneného nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia v konaní vedenom pod sp. zn. 21Csp/2/2017, ale nárok opiera o konanie vedené na Okresnom súde v Žiari nad Hronom pod sp. zn. 19C/78/2014, v ktorom konaní vydaný rozsudok je pre strany záväzný, teda keď v uvedenom konaní okresný súd žalobu žalovaného proti žalobcovi o zaplatenie sumy 827,89 eur zamietol, pričom súd konštatoval, že predmetný úver bol bezúročný a bez poplatkov. Pre posúdenie otázky vyjadrenej v inom svojím predmetom súvisiacom konaní medzi tými istými stranami, pre ktoré je výrok rozsudku záväzný platí, že ani súd nemôže vychádzať z iného záveru o ne/existencii nároku, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté a túto otázku nemôže sám v inom konaní znovu posudzovať ani ako otázku predbežnú. Preto v danom „prebiehajúcom konaní o zaplatenie finančného zadostučinenia mal súd vychádzať výlučne iba z výroku rozsudku okresného súdu sp. zn. 19C/78/14, ktorým bola žaloba zamietnutá.

9. Zákon pre vznik práva na primerané finančné zadostučinenie nevyžaduje, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma. Postačuje, ak k takému porušeniu práva alebo povinnosti dôjde a toto je

spôsobilé privodiť spotrebiteľovi ujmu. Jedinou podmienkou uplatnenia nároku na primerané finančné zadosťučinenie je úspech spotrebiteľa v súdnom konaní bez ohľadu na to, aké právo spotrebiteľa bolo porušené. V súdnom konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 19C/78/2014 bol žalobca úspešný a preto je daná podmienka ust. § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, keďže žalobca ako spotrebiteľ bol v súdnom konaní úspešný vo vzťahu k preukázaniu porušenia práva spotrebiteľa.

10. Pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia, táto závisí od úvahy súdu. Pri jej určovaní sa zohľadňujú rôzne kritériá a to intenzita, trvanie závadného konania, satisfakčná a sankčná funkcia a podobne. Spotrebiteľ nie je povinný preukázať ujmu, ktorá mu vznikla pretože zákon o ochrane spotrebiteľa priznáva právo na finančné zadosťučinenie už vtedy, keď ujma v nadväznosti na porušenie práv spotrebiteľa vzniknúť mohla a spotrebiteľ sa úspešne domáhal ochrany svojich práv.

11. Žaloba o primerané finančné zadosťučinenie je nadstavbou základného konania, v ktorom bol žalobca ako spotrebiteľ úspešný, t.j. konania vedeného na Okresnom súde v Žiari nad Hronom sp. zn. 19C/78/2014, žaloba je dôsledkom úspechu spotrebiteľa v základnom konaní. Podmienkou práva spotrebiteľa na primerané finančné zadosťučinenie nie je porušenie spotrebiteľskej zmluvy, ale konkrétne súdne konanie, v ktorom bol občan, ako spotrebiteľ úspešný. Tento predpoklad bol naplnený vydaním rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 19C/78/2014 zo dňa 12.08.2014.

12. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhol rozsudok okresného súdu potvrdiť z vecne správnych dôvodov. V prvom rade tvrdí, že nebol v konaní pred súdom prvej inštancie preukázaný základný predpoklad podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. na ktoré ustanovenia sa odvoláva žalobca. Rozsudok Okresného súdu v Žiari nad Hronom č. k. 19C/78/2014 zo dňa 12.08.2014 bol zrušený uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 13Co/1467/2014 - 70 zo dňa 31.03.2016 a následne po vrátení veci okresnému súdu bolo konanie zastavené pre späťvzatie žaloby, s čím v danom konaní žalovaný 2/ súhlasil, žalovaný 1/ sa k späťvzatiu nevyjadril. Vzhľadom na skutočnosť, kedy absentuje právoplatné rozhodnutie o porušení práva alebo povinnosti určenej na ochranu spotrebiteľa, nie je dôvodné tvrdiť, že nárok na finančné zadosťučinenie vznikol a má oporu v zrušenom rozsudku 19C/78/2014, so zastavením konania žalobca (žalovaný 2/ v konaní sp. zn. 19C/78/2014) súhlasil. Druhý dôvod, pre ktorý nárok nevznikol a v konaní nebol ani preukázaný je, že ust. § 3 ods. 5 vyžaduje úspešné uplatnenie práva alebo povinnosti na základe iniciatívy žalobcu. Spotrebiteľ teda musí byť žalobcom v predchádzajúcom konaní. V konaní 19C/78/2014 nevystupoval ako žalobca, žalobca ktorý je v tomto konaní žalobca. Primerané finančné zadosťučinenie sa chápe ako odmena spotrebiteľovi za to, že sa pustil do sporu s nepochybné ekonomicky a právne silnejším dodávateľom.

13. Žalobca zotrváva na svojich doterajších tvrdeniach. Hoci predmetné rozhodnutie Okresného súdu Žiar nad Hronom nebolo právoplatným rozhodnutím z vykonaného dokazovania jasne vyplynulo porušenie práv žalobcu ako spotrebiteľa.

14. Žalovaný na vyjadrenie žalobcu nereagoval.

15. Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec podľa § 379, 380 ods. 1, 2 CSP a bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 (a contrario) CSP rozsudok okresného súdu vo výroku I. podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil a vo výrokoch II. a III. o trovách konania podľa § 388 CSP zmenil tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

16. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

17. Podľa § 388 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenní, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

18. Odvolací súd preskúmaním veci dospel k záveru, že okresný súd vec správne skutkovo a právne posúdil pokiaľ mal zato, že nárok na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia žalobcovi nie je daný, pretože zákonné podmienky ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v prejednávanej príhode nie sú splnené. Odvolací súd sa plne stotožňuje s dôvodmi, ktoré v tejto

súvislosti uviedol v odôvodnení rozhodnutia okresný súd, na tieto dôvody odkazuje. V odvolacom konaní odvolateľ neuviedol iné dôvody než tie, s ktorými sa už vysporiadal okresný súd. Odvolací súd v súlade s ods. 2 ust. § 387 CSP svoje rozhodnutie bližšie neodôvodňoval iba dodáva, že rozhodnutie okresného súdu je odôvodnené v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP.

19. V odôvodnení rozsudku okresný súd náležite vysvetlil dôvody, pre ktoré žalobe v časti o zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia žalobcovi nevyhovelo a pre ktoré žalobu zamietol, citoval ustanovenia, ktoré aplikoval a z ktorých vyvodil svoje závery, obsah odôvodnenia rozhodnutia v ničom neopodstatňuje tvrdenie žalobcu, že okresný súd nezohľadnil pri rozhodovaní tú skutočnosť, že „nárok na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia žalobca odvíja od konania vedeného na Okresnom súde v Žiari nad Hronom pod sp. zn. 19C/78/2014, a nie od uplatneného nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia v konaní vedenom pod sp. zn. 21Csp/2/2017“. Súd jednoznačne v odôvodnení rozsudku poukázal na to, výsledok rozhodnutia v konaní sp. zn. 19C/78/2014 nie je právne relevantný z hľadiska možnosti priznať žalobcovi nárok na primerané finančné zadosťučinenie v zmysle príslušných ustanovení zákona o ochrane spotrebiteľa. Uvedené konanie skončilo procesne - právoplatným zastavením konania, právoplatne meritórne nebolo vo veci rozhodnuté. Odvolanie žalovaného v tomto nevychádza z dôvodov odôvodnenia rozsudku okresného súdu.

20. Odvolací súd rozhodnutie okresného súdu vo veci samej (výrok I.) potvrdil (§ 387 ods. 1, 2 CSP).

21. O trovách konania okresný súd nerozhodol správne, preto odvolací súd rozsudok okresného súdu vo výrokoch II. a III. podľa § 388 CSP zmenil. Pri rozhodovaní o trovách konania sa vždy posudzuje celkový konečný úspech vo veci, nie čiastkové úspechy strán sporu počas prebiehajúceho konania, napr. keď sa vec zruší. Predmetom konania boli dva žalobné návrhy, a to bezdôvodné obohatenie vo výške 1 0645,41 eur, v tomto rozsahu bola žaloba zamietnutá (prvý nárok) a odvolací súd ju potvrdil. Druhý nárok finančné zadosťučinenie vo výške 1 140,- eur - bol rozsudok okresného súdu zrušený a odvolacím súdom vec vrátená na ďalšie konanie a s tým súvisiaci výrok o trovách konania. Týmto (novým) rozsudkom bola žaloba zamietnutá aj o nároku o primerané finančné zadosťučinenie. Tzn. že v konaní bol úspešný v celom rozsahu žalovaný, a preto mu patria trovy konania v rozsahu 100 % za prvoinštančné konanie. Tu nie je dôležité ako bolo rozhodnuté v odvolacom konaní, teda sa neposudzuje žiadny čiastkový nárok podľa výsledku tohto konania, posudzuje sa nárok ako celok. Okresný súd preto mohol rozhodnúť iba jediným výrokom II., výrok III. je nadbytočný a nesprávny. Z tohto dôvodu bolo potrebné zmeniť rozhodnutie o trovách konania.

22. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v súlade s ustanovením § 396 ods. 1 CSP, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní bol v celom rozsahu úspešný žalovaný, preto žalovanému odvolací súd priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu (100 %). O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

23. Senát krajského súdu prijal toto rozhodnutie pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).